

für das

Krakauer Verwaltungsgebiet.

Jahrgang 1856.

Zweite Abtheilung.

IV. Stück.

Ausgegeben und versendet am 31. März 1856.



Dziennik Rządu Krajowego

dla

Okręgu administracyjnego Krakowskiego.

Rok 1856.

Oddział drugi.

Zeszyt IV.

Wydany i rozesłany dnia 31 Marca 1856.

5.

Kundmachung der Landes-Regierung vom 1. März 1856,

betreffend die Einführung der niederösterreichischen Maße und Gewichte im ganzen Krakauer Verwaltungsgebiete und die Cimentirung derselben.

Zu Folge der, mit dem hohen Erlasse des k. k. Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 13. August 1855 Z. 18609 herabgelangten kaiserlichen Verordnung vom 6. August 1855 (Reichs-Gesetzblatt, XXXII. Stück, Nr. 145 und Krakauer Landes-Regierungsblatt, erste Abtheilung, XXXIII. Stück, Nr. 158, Seite 363), werden mit 1. August 1856 angefangen die österreichischen Hohl-, Längen- und Gewichtsmaße, namentlich die niederösterreichische Maß, der niederösterreichische Eimer, der niederösterreichische Metzen, die Wiener Klafter und die Wiener Elle, dann das Wiener Pfund und der Wiener Centner, sämmtlich mit ihren Unterabtheilungen, in dem hiesigen Verwaltungsgebiete eingeführt, und es haben von diesem Zeitpuncte an, diese niederösterreichischen Maße und Gewichte als die allein gesetzlichen Maße und Gewichte zu gelten.

Im öffentlichen Kaufe und Verkaufe wird der Gebrauch anderer als dieser eben bezeichneten Maße und Gewichte vom obbenannten Termine an, bei Strafe der Confiscation des Maßes oder Gewichtes und im Wiederholungsfalle bei einer Geldstrafe von 1 fl. bis 25 fl. verboten.

Uiber das Verhältniß der neu eingeführt werdenden österreichischen Maße und Gewichte zu den bisher hierlandes üblich gewesenen Maßen und Gewichten ist in der erwähnten kaiserlichen Verordnung vom 6. August 1855 die gesetzliche Bestimmung beigefügt.

Auf Grundlage derselben wurden, um den Gebrauch dieser Zahlenverhältniße für den öffentlichen Geschäftsverkehr zu erleichtern und den Bedürfnissen desselben anzupassen, die in der Beilage 1. nachfolgenden Reductionstabellen verfaßt und zusammengestellt, aus denen Jedermann mit Leichtigkeit entnehmen wird, wie sich das Krakauer und das galizische Pfund zu dem niederösterreichischen Pfund, die Krakauer und galizische Elle und Quart zu der niederösterreichischen Elle und zur niederösterreichischen Maß, und wie sich der hierländige Koretz zu dem niederösterreichischen Metzen und umgekehrt verhalte.

Die im öffentlichen Kaufe und Verkaufe vom 1. August 1856 an, benützt werdenden Maße und Gewichte müssen in Bezug ihrer Echtheit und Maßhältigkeit cimentirt sein und das ämtliche Cimentirungszeichen an sich haben, widrigens die in der kaiserlichen Verordnung vom 6. August 1855 ad III angeführten Strafen auch für den Abgang der ämtlichen Cimentirung werden angewendet werden.

Bei welcher Behörde, in welcher Art und zu welcher Zeit sich die Parteien die erforderliche Cimentirung ihrer Maße und Gewichte werden verschaffen können, wird mit einer besonderen nachträglichen Verordnung demnächst bestimmt und verlautbart werden.

5.

Obwieszczenie Rządu Krajowego z dnia 1 Marca 1856,

dotyczące zaprowadzenia Niższo-Austryackich miar i wag w całym okręgu administracyjnym Krakowskim tudzież stęplowania tychże.

Na mocy Rozporządzenia Cesarskiego z dnia 6 Sierpnia 1855 r., (Dziennik Praw Państwa, Zeszyt XXXII, Nr. 145 i Dziennik Rządu Krajowego Krakowskiego, Oddział piérwszy, Zeszyt XXXIII, Nr. 158, strona 363), które Reskryptem Wysokiego C. K. Ministerstwa Handlu, Przemysłu i Budowli publicznych z dnia 13 Sierpnia 1855 r. L. 18609 nadesłaném zostało, zaprowadzają się w całym okręgu administracyjnym Krakowskim od dnia 1 Sierpnia 1856 Niższo-Austryackie miary objętości, długości i wagi, mianowicie Niższo-Austryacki mas, Niższo-Austryackie wiadro, Niższo-Austryacka maca, Wiedeński sążeń, Wiédeński łokieć, nakoniec Wiédeński funt i centnar Wiédeński, wszystkie z ich poddziałami, które to miary i wagi od czasu wyż wspomnionego jako jedynie prawne istnieć mają.

Użycie innych miar i wag przy publicznéj przedaży i kupnie jak dopiéro co wzmiankowanych, zakazuje się od wytkniętego wyżéj czasu pod karą ich konfiskaty, a w razie powtórnym pod karą pieniężną od 1 ZłR. do 25 ZłR.

Co się tyczy stósunku nowo zaprowadzić się mającéj Niższo-Austryackiéj miary i wagi do miar i wag, w kraju tutejszym dotychczas w użyciu będących, takowy wytknięty jest w spomnioném Rozporządzeniu Cesarskiém z dnia 6 Sierpnia 1855.

Ażeby użycie tego stósunku liczebnego dla publicznego obrotu handlowego ułatwić i do potrzeb zastósować, sporządzono i zestawiono na podstawie wyż wspomnionego Rozporządzenia Cesarskiego następującą w załączeniu 1 tabelę porównawczą, z któréj każdy z łatwością przekonać się może, w jakim stósunku stoi funt Krakowski i Galicyjski do funta Niższo-Austryackiego, Krakowski i Galicyjski łokieć i kwarta do łokcia i masa Niższo-Austryackiego, i jak się ma tutejszy korzec do Niższo-Austryackiéj macy i naodwrót.

Miary i wagi, mające być w używaniu w handlu i zamianie publicznéj od dnia 1 Sierpnia 1856, muszą na dowód, że są sprawiedliwe i przepisaną objętość zawiérają, być opatrzone stęplem urzędowym, w przeciwnym razie bowiem kara, Rozporządzeniem Cesarskiém z dnia 6 Sierpnia 1855 ad III zagrożona, na właścicieli miar i wag bez stępla rozciągniętą będzie.

Od któréj władzy, w jaki sposób i w którym czasie strony wymagane ostęplowanie swych miar i wag uzyskać będą mogły, osobném Rozporządzeniem dodatkowém wkrótce oznaczoném i ogłoszoném będzie.

Inzwischen wird sich Jedermann, der in seinem Geschäftsverkehre derlei Maße und Gewichte benöthiget, zur Gewinnung der Zeit jetzt schon aufgefordert sehen, sich die nöthigen Maße und Gewichte ungesäumt verfertigen zu lassen, oder sich dieselben im Wege des Ankaufes zu verschaffen, um dieselben dann, wenn die Cimentirungsbehörden ihr Cimentirungsgeschäft beginnen werden, auch gleich der erforderlichen Cimentirung unterziehen zu können.

In wiefern jene Trinkgeschirre, die in den Schank- und Gasthäusern den Gästen vorgesetzt werden, cimentirt sein müssen und in wiefern die Schank- und Gastwirthe verpflichtet sind, die Getränke aus cimentirten Gefäßen zuzumessen, bestimmt die in der Beilage 2. nachfolgende, mit dem hierortigen Erlasse vom 19. März 1855 Z. 7233 den Unterbehörden bekannt gegebene Verordnung des hohen k. k. Ministeriums des Innern vom 15. März 1855 Z. $\frac{28591}{597}$.

Zur Bequemlichkeit des Publicums wird unter Einem die Vorsorge getroffen, daß die oben erwähnten Reductionstabellen bei jeder Kreisbehörde für den Preis von 4 kr. C. M. das Exemplar, zu haben sein werden.

Graf Mercandin m. p.

Tymczasem rzeczą jest każdego, który przy zatrudnieniu handlowém takowych miar i wag potrzebuje, kazać sobie takowe dla oszczędzenia czasu już teraz niezwłocznie sporządzić, lub w drodze kupna temiż się zaopatrzyć, ażeby wspomnione miary i wagi, gdy władze ostęplowaniem się trudniące działalność swą rozpoczną, pod ostęplowanie zaraz poddane być mogły.

Jak dalece miary napojów, które w szynkach i oberzach używane być mają, stęplem opatrzone być muszą, i jak dalece szynkarz i oberzysta obowiązanym jest, napoje stęplowanemi naczyniami mierzyć, określa w załączeniu 2 następujące, Reskryptem Rządu Krajowego z dnia 19 Marca 1855 L. 7233 władzom niższym publikowane Rozporządzenie Wysokiego C. K. Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 15 Marca 1855 L. $\frac{28591}{597}$.

Dla dogodności publiczności postarano się zarazem, że wspomnione tabele porównawcze w każdym urzędzie obwodowym po cenie 4 krajcarów m. k. nabyte być mogą.

Hrabia **Mercandin** m. p.



Beilage 1 zu Nr. 5.

Tabellen

zur Vergleichung der Krakauer und galizischen Maße und Gewichte mit dem Wiener Maße und Gewichte.

Verfaßt mit Bezug auf die Allerhöchste Verordnung vom 6. August 1855.

Załączenie 1 do Nr. 5.

Tabele porównawcze

miar i wag Krakowskich i Galicyjskich z miarami i wagami Wiedeńskiemi.

Sporządzone odnośnie do Najwyższego Rozporządzenia z dnia 6 Sierpnia 1855.

Längenmaß.
Miara długości.

I. Reductionstabelle für das Klaftermaß.
I. Tabela redukcyjna sążnia.

Die Klafter, sowohl die Wiener als die Krakauer, zerfällt in 6 Fuß, wovon jeder in 12 Zoll, jeder Zoll in 12 Linien getheilt wird.

Tak Wiédeński jak i Krakowski sążeń dzieli się na 6 stóp, z których każda zawiéra w sobie 12 cali, a każden cal 12 linij.

Die Wiener oder niederösterreichische Klafter ist gleich 1,06067 Krakauer Klafter.
Wiedeński czyli Niższo-Austryacki sążeń ma w sobie 1,06067 Krakowskich sążni.

Die Wiener Klafter ist gleich der galizischen Klafter.
Wiedeński sążeń równy jest Galicyjskiemu sążniowi.

Die Krakauer Klafter ist gleich 0,94280 Wiener Klafter.
Krakowski sążeń odpowiada 0,94280 Wiedeńskiego sążnia.

A. Reduction der Wiener Klafter in Krakauer Klafter / A. Redukcya Wiedeńskiego sążnia na Krakowski					B. Reduction der Krakauer Klafter in Wiener Klafter / B. Redukcya Krakowskiego sążnia na Wiedeński				
Wiener / Wiédeński	Krakauer Klafter / Krakowski sążeń				Krakauer / Krakowski	Wiener Klafter / Wiédeński sążeń			
	Klafter / sążeń	Fuß / stopa	Zoll / cal	Linien / linia		Klafter / sążeń	Fuß / stopa	Zoll / cal	Linien / linia
1 Zoll ist gleich / cal równy jest	.	.	1	1	1 Zoll ist gleich / cal równy jest	.	.	.	11
2 » » »	.	.	2	1½	2 » » »	.	.	1	11
3 » » »	.	.	3	2	3 » » »	.	.	2	10
4 » » »	.	.	4	3	4 » » »	.	.	3	9
5 » » »	.	.	5	4	5 » » »	.	.	4	9
6 » » »	.	.	6	4½	6 » » »	.	.	5	8
7 » » »	.	.	7	5	7 » » »	.	.	6	7
8 » » »	.	.	8	6	8 » » »	.	.	7	6
9 » » »	.	.	9	6½	9 » » »	.	.	8	6
10 » » »	.	.	10	7	10 » » »	.	.	9	5
11 » » »	.	.	11	8	11 » » »	.	.	10	4
1 Fuß / stopa » »	.	1	0	9	1 Fuß / stopa » »	.	.	11	4
2 » » »	.	2	1	5	2 » » »	.	1	10	7
3 » » »	.	3	2	2	3 » » »	.	2	9	11
4 » » »	.	4	2	11	4 » » »	.	3	9	3
5 » » »	.	5	3	8	5 » » »	.	4	8	7
1 Klafter / sążeń » »	1	0	4	4	1 Klafter / sążeń » »	.	5	7	11
2 » » »	2	0	8	9	2 » » »	1	5	3	9
3 » » »	3	1	1	1	3 » » »	2	4	11	8
4 » » »	4	1	5	6	4 » » »	3	4	7	6
5 » » »	5	1	9	10	5 » » »	4	4	3	5
10 » » »	10	3	7	8	10 » » »	9	2	6	10
20 » » »	21	1	3	4	20 » » »	18	5	1	8
30 » » »	31	4	11	0	30 » » »	28	1	8	5
40 » » »	42	2	6	8	40 » » »	37	4	3	3
50 » » »	53	0	2	5	50 » » »	47	0	10	2
100 » » »	106	0	4	10	100 » » »	94	1	8	4

Längenmaß.
Miara długości.

II. Reductionstabelle für das Ellenmaß.
II. Tabela redukcyjna łokcia.

Die Elle wird in halbe, viertel und achtel Ellen getheilt.
Łokieć dzieli się na pół, ćwierć i ósmą część łokcia.

Die Wiener Elle ist gleich 1,30462 Krakauer Elle.
Wiedeński łokieć zawiéra 1,30462 Krakowskiego łokcia.

Die Wiener Elle ist gleich 1,30928 Galizische Elle.
Wiedeński łokieć zawiéra 1,30928 Galicyjskiego łokcia.

Die Krakauer Elle ist gleich 0,76651 Wiener Elle.
Krakowski łokieć odpowiada 0,76651 Wiedeńskiego łokcia.

Die Galizische Elle ist gleich 0,76378 Wiener Elle.
Galicyjski łokieć odpowiada 0,76378 Wiedeńskiego łokcia.

A. Reduction der Wiener Elle in Krakauer und Galizische Ellen
A. Redukcya Wiedeńskiego łokcia na Krakowski i Galicyjski łokieć

Wiener Wiedeński	Krakauer / Krakowski: Elle / łokieć	Halbe / pół	Viertel / ćwierć	Achtel / ósma część	Galizische / Galicyjski: Elle / łokieć	Halbe / pół	Viertel / ćwierć	Achtel / ósma część
1 Viertel ist gl. / ćwierć rów. się	.	.	1	½	.	.	1	½
1 Halbe / pół » »	.	1	0	1¼	.	1	0	1¼
1 Elle / łokieć » »	1	0	1	½	1	0	1	½
2 » » »	2	1	0	1	2	1	0	1
3 » » »	3	1	1	1	3	1	1	1
4 » » »	5	0	0	2	5	0	0	2
5 » » »	6	1	0	0	6	1	0	0
6 » » »	7	1	1	1	7	1	1	2
7 » » »	9	0	0	1	9	0	0	1
8 » » »	10	0	1	1	10	0	1	2
9 » » »	11	1	1	0	11	1	1	0
10 » » »	13	0	0	0	13	0	0	1
20 » » »	26	0	0	0	26	0	0	1
30 » » »	39	0	0	1	39	0	1	0
40 » » »	52	0	0	1	52	0	1	1
50 » » »	65	0	1	0	65	0	1	2
100 » » »	130	0	1	1	130	1	1	1

B. Reduction der Krakauer und Galizischen Elle in die Wiener Elle
B. Redukcya Krakowskiego i Galicyjskiego łokcia na Wiedeński łokieć

Krakauer Krakowski	Wiener / Wiedeński: Elle / łokieć	Halbe / pół	Viertel / ćwierć	Achtel / ósma część	Galizische Galicyjski	Wiener / Wiedeński: Elle / łokieć	Halbe / pół	Viertel / ćwierć	Achtel / ósma część
1 Viertel ist gl. / ćwierć rów. się	.	.	.	1½	1 Viertel ist gleich / ćwierć rów. się	.	.	.	1½
1 Halbe / pół » »	.	.	1	1	1 Halbe / pół » »	.	.	1	1
1 Elle / łokieć » »	.	1	1	0	1 Elle / łokieć » »	.	1	1	0
2 » » »	1	1	0	¼	2 » » »	1	1	0	¼
3 » » »	2	0	1	¼	3 » » »	2	0	1	¼
4 » » »	3	0	0	½	4 » » »	3	0	0	½
5 » » »	3	1	1	½	5 » » »	3	1	1	½
6 » » »	4	1	0	1	6 » » »	4	1	0	½
7 » » »	5	0	1	1	7 » » »	5	0	1	1
8 » » »	6	0	0	1	8 » » »	6	0	0	1
9 » » »	6	1	1	1	9 » » »	6	1	1	1
10 » » »	7	1	0	1	10 » » »	7	1	0	1
20 » » »	15	0	1	1	20 » » »	15	0	1	0
30 » » »	22	1	1	2	30 » » »	22	1	1	1
40 » » »	30	1	0	1	40 » » »	30	1	0	0
50 » » »	38	0	1	1	50 » » »	38	0	0	1
100 » » »	76	1	0	1	100 » » »	76	0	1	1

Hohlmaß.

III. Reductionstabelle des Hohlmaßes für feste Körper.

Der niederösterreichische oder Wiener Metzen wird getheilt:

in 2 Halbe oder 4 Viertel oder 16 Massel.

Der Krakauer und galizische Koretz (korzec) wird getheilt:

in 2 Halbe, in 4 Viertel oder in 32 Garnetz oder in 128 Quart.

1 Wiener Metzen ist gleich 0.49996 Krakauer Koretz.
1 Wiener Metzen ist gleich 0.49969 galizischer Koretz.
1 Krakauer Koretz ist gleich 2.00046 Wiener Metzen.
1 galizischer Koretz ist gleich 2.00123 Wiener Metzen.

A. Reduction des Wiener Metzens in Krakauer und galizische Koretz
A. Redukcya Wiedeńskich mec na Krakowskie i Galicyjskie korce

Wiener — Wiedeński	Krakauer Krakowski					Galizischer Galicyjski				
	Koretz korzec	Halbe pół	Viertel ćwierć	Garnetz garniec	Quart kwarta	Koretz korzec	Halbe pół	Viertel ćwierć	Garnetz garniec	Quart kwarta
1 Massel ist gleich — miareczka jest równa .	.	.	.	1	0	.	.	.	1	0
2 " " " — " " " .	.	.	.	2	0	.	.	.	2	0
3 " " " — " " " .	.	.	.	3	0	.	.	.	3	0
1 Viertel ist gleich — ćwierć jest równa .	.	.	.	4	0	.	.	.	4	0
1 Halbe ist gleich — pół jest równa .	.	.	1	0	0	.	.	1	0	0
1 Metzen ist gleich — meca jest równa . .	.	1	0	0	0	.	1	0	0	0
2 " " " — " " " . .	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0
3 " " " — " " " . .	1	1	0	0	0	1	0	1	7	3¾
4 " " " — " " " . .	2	0	0	0	0	1	1	1	7	3¾
5 " " " — " " " . .	2	1	0	0	0	2	0	1	7	3¾
6 " " " — " " " . .	3	0	0	0	0	2	1	1	7	3¾
7 " " " — " " " . .	3	1	0	0	0	3	0	1	7	3¾
8 " " " — " " " . .	4	0	0	0	0	3	1	1	7	3¾
9 " " " — " " " . .	4	1	0	0	0	4	0	1	7	3½
10 " " " — " " " . .	5	0	0	0	0	4	1	1	7	3½
20 " " " — " " " . .	9	1	1	7	3¾	9	1	1	7	3¼
30 " " " — " " " . .	14	1	1	7	3¾	14	1	1	7	2¾
40 " " " — " " " . .	19	1	1	7	3¾	19	1	1	7	2½
50 " " " — " " " . .	24	1	1	7	3¾	24	1	1	7	2
100 " " " — " " " . .	49	1	1	7	3½	49	1	1	7	0
200 " " " — " " " . .	99	1	1	7	3	99	1	1	6	0
300 " " " — " " " . .	149	1	1	7	2	149	1	1	5	0
400 " " " — " " " . .	199	1	1	7	2	199	1	1	4	0
500 " " " — " " " . .	249	1	1	7	1½	249	1	1	3	0

B. Reduction des
B. Redukcya

Krakauer
1 Quart ist gleich — kwarta
2 " " " — "
3 " " " — "
1 Garnetz ist gleich — garniec
2 " " " — "
3 " " " — "
4 " " " — "
5 " " " — "
6 " " " — "
7 " " " — "
1 Viertel Koretz ist gleich —
1 Halb Koretz ist gleich —
1 Koretz ist gleich — korzec
2 " " " — "
3 " " " — "
4 " " " — "
5 " " " — "
6 " " " — "
7 " " " — "
8 " " " — "
9 " " " — "
10 " " " — "
20 " " " — "
30 " " " — "
40 " " " — "
50 " " " — "
100 " " " — "
200 " " " — "
300 " " " — "
400 " " " — "
500 " " " — "

Miara objętości.

III. Tabela redukcyjna miary objętości dla ciał stałych.

Niższo-austryacka czyli Wiédeńska meca dzieli się:

na 2 połówki albo 4 ćwierci albo 16 miareczek.

Krakowski i Galicyjski korzec dzieli się:

na 2 połowy, 4 ćwierci albo 32 garnce albo 128 kwart.

1 Wiédeńska meca równa się 0.49996 krakowskiego korca.
1 Wiédeńska meca równa jest 0.49969 galicyjskiego korca.
1 Krakowski korzec zawiéra 2.00046 Wiédeńskich mec.
1 Galicyjski korzec zawiéra 2.00123 Wiédeńskich mec.

Krakauer und galizischen Koretz in Wiener Metzen
Krakowskich i Galicyjskich korcy na Wiédeńskie mece

Krakowski	Wiener Wiédeński				Galizische — Galicyjski	Wiener Wiédeński			
	Metzen meca	Halbe pół	Viertel ćwierć	Mäßel miareczka		Metzen meca	Halbe pół	Viertel ćwierć	Mäßel miareczki
jest równa	.	.	.	$\frac{1}{4}$	1 Quart ist gleich — kwarta jest równa . . .	.	.	.	$\frac{1}{4}$
" "	.	.	.	$\frac{1}{2}$	2 " " " — " " " . . .	.	.	.	$\frac{1}{2}$
" "	.	.	.	$\frac{3}{4}$	3 " " " — " " " . . .	.	.	.	$\frac{3}{4}$
jest równy	.	.	.	1	1 Garnetz ist gleich — garniec jest równy . . .	.	.	.	1
" "	.	.	.	2	2 " " " — " " " . . .	.	.	.	2
" "	.	.	.	3	3 " " " — " " " . . .	.	.	.	3
" "	.	.	1	1	4 " " " — " " " . . .	.	.	1	0
" "	.	.	1	2	5 " " " — " " " . . .	.	.	1	1
" "	.	.	1	3	6 " " " — " " " . . .	.	.	1	2
" "	.	.	1	3	7 " " " — " " " . . .	.	.	1	3
ćwierć jest równa . .	.	1	0	0	1 Viertel Koretz ist gleich — ćwierć jest równa . .	.	1	0	0
pół korca jest równe . .	1	0	0	0	1 Halb Koretz ist gleich — pół korca jest równe . .	1	0	0	0
jest równy	2	0	0	0	1 Koretz ist gleich — korzec jest równy . . .	2	0	0	0
" "	4	0	0	0	2 " " " — " " " . . .	4	0	0	0
" "	6	0	0	0	3 " " " — " " " . . .	6	0	0	0
" "	8	0	0	0	4 " " " — " " " . . .	8	0	0	0
" "	10	0	0	0	5 " " " — " " " . . .	10	0	0	0
" "	12	0	0	0	6 " " " — " " " . . .	12	0	0	0
" "	14	0	0	0	7 " " " — " " " . . .	14	0	0	0
" "	16	0	0	0	8 " " " — " " " . . .	16	0	0	0
" "	18	0	0	0	9 " " " — " " " . . .	18	0	0	0
" "	20	0	0	0	10 " " " — " " " . . .	20	0	0	$\frac{1}{4}$
" "	40	0	0	0	20 " " " — " " " . . .	40	0	0	$\frac{1}{2}$
" "	60	0	0	$\frac{1}{4}$	30 " " " — " " " . . .	60	0	0	$\frac{1}{2}$
" "	80	0	0	$\frac{1}{4}$	40 " " " — " " " . . .	80	0	0	$\frac{3}{4}$
" "	100	0	0	$\frac{1}{4}$	50 " " " — " " " . . .	100	0	0	1
" "	200	0	0	$\frac{3}{4}$	100 " " " — " " " . . .	200	0	0	2
" "	400	0	0	$1\frac{1}{2}$	200 " " " — " " " . . .	400	0	1	0
" "	600	0	0	$2\frac{1}{4}$	300 " " " — " " " . . .	600	0	1	2
" "	800	0	0	3	400 " " " — " " " . . .	800	1	0	0
" "	1000	0	0	$3\frac{3}{4}$	500 " " " — " " " . . .	1000	1	0	$1\frac{3}{4}$

Hohlmaß.

IV. Reductionstabelle des Hohlmaßes für Flüssigkeiten.

Die Wiener Maß wird getheilt in 2 Halbe oder 4 Seidel oder 8 halbe Seidel.
Der Garnetz wird getheilt in 4 Quart oder in 16 Quartierchen.
Ein Wiener Maß ist gleich 1.47221 Krakauer Quart.
Eine Wiener Maß ist gleich 1,47164 galizische Quart.
Eine Krakauer Quart ist gleich 0,67925 Wiener Maß.
Eine galizische Quart ist gleich 0,67951 Wiener Maß.
Ein Krakauer Garnetz ist gleich 2,71700 Wiener Maße.
Ein galizischer Garnetz ist gleich 2,71804 Wiener Maße.

A. Reduction der Wiener Maß in Krakauer und galizische Garnez
A. Redukcya Wiedeńskiej masy na Krakowski i Galicyjski garniec

Wiener — Wiedeński	Krakauer Krakowski			Galizische Galicyjski		
	Garnez garniec	Quart kwarta	Quartierchen kwaterka	Garnez garniec	Quart kwarta	Quartierchen kwaterka
1 Halbes Seidel ist gleich — 1 pół zeidla jest równe . .	.	.	¾	.	.	¾
1 Seidel ist gleich — 1 zeidel jest równy . .	.	.	1½	.	.	1½
1 Halbe ist gleich — 1 halba jest równa . .	.	.	3	.	.	3
1 Maß » » — 1 mas » »	.	1	1¾	.	1	1¾
2 » » » — 2 » » »	.	2	3¾	.	2	3¾
3 » » » — 3 » » »	1	0	1½	1	0	1½
4 » » » — 4 » » »	1	1	3½	1	1	3½
5 » » » — 5 » » »	1	3	1½	1	3	1½
6 » » » — 6 » » »	2	0	3¼	2	0	3¼
7 » » » — 7 » » »	2	2	1¼	2	2	1¼
8 » » » — 8 » » »	2	3	3	2	3	3
9 » » » — 9 » » »	3	1	1	3	1	1
10 » » » — 10 » » »	3	2	2¾	3	2	2¾
20 » » » — 20 » » »	7	1	1¾	7	1	1¾
30 » » » — 30 » » »	11	0	½	11	0	½
40 oder ein Eimer ist gleich — 40 czyli wiadro jest równe .	14	2	3½	14	2	3½
2 Eimer sind gleich — 2 wiadra są równe . .	29	1	3	29	1	3
3 » » » — 3 » » » . .	44	0	2½	44	0	2¼
4 » » » — 4 » » » . .	58	3	2	58	3	1¾
5 » » » — 5 » » » . .	73	2	1¾	73	2	1¼
6 » » » — 6 » » » . .	88	1	1¼	88	1	¾
7 » » » — 7 » » » . .	103	0	¾	103	0	¼
8 » » » — 8 » » » . .	117	3	0	117	2	3¼
9 » » » — 9 » » » . .	132	2	0	132	1	3
10 » » » — 10 » » » . .	147	0	3½	147	0	2½
20 » » » — 20 » » » . .	294	1	3	294	1	1¼
30 » » » — 30 » » » . .	441	2	2½	441	1	3¾
40 » » » — 40 » » » . .	588	3	2	588	2	2½
50 » » » — 50 » » » . .	736	0	1¾	735	3	1
100 » » » — 100 » » » . .	1472	0	3¼	1471	2	2¼

B. Reduction
B. Redukcya

Krakauer
1 Quartierchen ist gleich
2 „ „ „
3 „ „ „
1 Quart „ „ „
2 „ „ „
3 „ „ „
1 Garnez „ „
2 „ „ „
3 „ „ „
4 „ „ „
5 „ „ „
6 „ „ „
7 „ „ „
8 „ „ „
9 „ „ „
10 „ „ „
18 „ oder ein halb Faß ist =
20 Garnez sind gleich
30 „ „ „
36 „ oder Ein Faß ist gleich
40 Garnez sind gleich
50 „ „ „
100 „ „ „
200 „ „ „
300 „ „ „
400 „ „ „
500 „ „ „
1000 „ „ „

Miara objętości.

IV. Tabela redukcyjna miary objętości dla płynów.

Wiédeńska Mas dzieli się na 2 Halby albo 4 Zeidle albo 8 pół Zeidlów.
Garniec dzieli się na 4 kwarty albo 16 kwaterek.
Wiédeńska mas odpowiada 1,47221 Krakowskiéj kwarty.
Wiédeńska mas odpowiada 1,47164 Galicyjskiéj kwarty.
Krakowska kwarta odpowiada 0,67925 Wiédeńskiéj Mas.
Galicyjska kwarta odpowiada 0,67951 Wiédeńskiéj Mas.
Krakowski garniec odpowiada 2,71700 Wiédeńskiéj Mas.
Galicyjski garniec odpowiada 2,71804 Wiédeńskiéj Mas.

des Krakauer und galizischen Garnez in die Wiener Maß
Krakowskiego i Galicyjskiego garnca na Wiédeński mas

Krakowski	Wiener Wiédeński Maß mas	Halbe halba	Seidel zeidel	Halb Seidel pół zeidla	Galizische — Galicyjski	Wiener Wiédeński Maß mas	Halbe halba	Seidel zeidel	halbe Seidel pół zeidla
1 kwaterka jest równa	.	.	.	1¼	1 Quartierchen ist gleich — 1 kwaterka jest równa	.	.	.	1¾
2 " " "	.	.	1	¾	2 " " " — 2 " " "	.	.	1	¼
3 " " "	.	1	0	0	3 " " " — 3 " " "	.	1	0	0
1 kwarta " "	.	1	0	1½	1 Quart ist gleich — 1 kwarta jest równa	.	1	0	1½
2 " " "	1	0	1	¾	2 " " " — 2 " " "	1	0	1	¾
3 " " "	2	0	0	1¼	3 " " " — 3 " " "	2	0	0	1½
1 garniec jest równy	2	1	0	1¾	1 Garnez ist gleich — 1 garniec jest równy	2	1	0	1¾
2 " " "	5	0	1	1½	2 " " " — 2 " " "	5	0	1	1½
3 " " "	8	0	0	1¼	3 " " " — 3 " " "	8	0	0	1¼
4 " " "	10	1	1	1	4 " " " — 4 " " "	10	1	1	1
5 " " "	13	1	0	¾	5 " " " — 5 " " "	13	1	0	¾
6 " " "	16	0	1	½	6 " " " — 6 " " "	16	0	1	½
7 " " "	19	0	0	¼	7 " " " — 7 " " "	19	0	0	¼
8 " " "	21	1	0	1¾	8 " " " — 8 " " "	21	1	1	0
9 " " "	24	0	1	1½	9 " " " — 9 " " "	24	0	1	1¾
10 " " "	27	0	0	1¼	10 " " " — 10 " " "	27	0	0	1½
18 " cz. pół beczki j. rów.	48	1	1	1¼	18 " o. ein halb. Faß ist gl. — 18 cz. pół beczki j. rów.	48	1	1	1½
20 garncy są równe	54	0	1	¾	20 Garnez ist gleich — 20 garncy są równe	54	0	1	1
30 " " "	81	1	0	0	30 " " " — 30 " " "	81	1	0	¼
36 " cz. beczka jest rów.	97	1	1	½	36 " o. ein Faß ist gleich — 36 " cz. beczka jest rów.	97	1	1	1
40 garncy są równe	108	1	0	1¼	40 Garnez " " — 40 " garncy " "	108	1	0	1¾
50 " " "	135	1	1	¾	50 " " " — 50 " " "	135	1	1	1¼
100 " " "	271	1	0	1½	100 " " " — 100 " " "	271	1	1	½
200 " " "	543	0	1	1	200 " " " — 200 " " "	543	1	0	¾
300 " " "	815	0	0	¾	300 " " " — 300 " " "	815	0	1	1¾
400 " " "	1086	1	1	0	400 " " " — 400 " " "	1087	0	0	1¾
500 " " "	1358	1	0	0	500 " " " — 500 " " "	1359	0	0	0
1000 " " "	2717	0	0	0	1000 " " " — 1000 " " "	2	0	0	¼

G e w i ch t.

V. Reductionstabelle für Gewichte.

Das Pfund wird eingetheilt in 32 Lothe, jedes Loth in 4 Quentchen.

25 Pfunde machen einen Stein, 100 Pfunde machen einen Zentner.

1 Wiener Pfund ist gleich 1,38115 Krakauer Pfund.

1 Wiener Pfund ist gleich 1,38279 galizische Pfund.

Das Krakauer Pfund ist gleich 0,72403 Wiener Pfund.

Das galizische Pfund ist gleich 0,72318 Wiener Pfund.

A. Reduction des Wiener Gewichtes in Krakauer und galizisches Gewicht
A. Redukcya Wiedeńskiej wagi na Krakowską i Galicyjską wagę

Wiener — Wiedeński	Krakauer — Krakowski				Galizische — Galicyjski			
	Zentner centnar	Pfund funt	Loth łut	Quentchen ćwiérć łuta	Zentner centnar	Pfund funt	Loth łut	Quentchen ćwiérć łuta
1 Loth ist gleich — łut jest równy	.	.	1	1½	.	.	1	1½
2 „ „ „ „ „ „	.	.	2	3	.	.	2	3
3 „ „ „ „ „ „	.	.	4	½	.	.	4	½
4 „ „ „ „ „ „	.	.	5	2	.	.	5	2
5 „ „ „ „ „ „	.	.	6	3½	.	.	6	3½
6 „ „ „ „ „ „	.	.	8	1	.	.	8	1
7 „ „ „ „ „ „	.	.	9	2½	.	.	9	2¾
8 „ „ „ „ „ „	.	.	11	0	.	.	11	¼
9 „ „ „ „ „ „	.	.	12	1¾	.	.	12	1¾
10 „ „ „ „ „ „	.	.	13	3¼	.	.	13	3¼
16 „ „ „ „ „ „	.	.	22	¼	.	.	22	½
20 „ „ „ „ „ „	.	.	27	2½	.	.	27	2¾
30 „ „ „ „ „ „	.	1	9	1¾	.	1	9	2
32 „ oder ein Pf. ist gleich — albo funt jest równy	.	1	12	¾	.	1	12	1
2 Pfund sind gleich — funty są równe	.	2	24	1½	.	2	24	2
3 „ „ „ „ „ „	.	4	4	2¼	.	4	4	3
4 „ „ „ „ „ „	.	5	16	3	.	5	17	0
5 „ „ „ „ „ „	.	6	28	3¾	.	6	29	0
6 „ „ „ „ „	.	8	9	¾	.	8	9	2
7 „ „ „ „ „ „	.	9	21	1½	.	9	21	3
8 „ „ „ „ „ „	.	11	1	2¼	.	11	2	0
9 „ „ „ „ „ „	.	12	13	3	.	12	14	1
10 „ „ „ „ „ „	.	13	25	3¾	.	13	26	2
20 „ „ „ „ „ „	.	27	19	3¾	.	27	21	0
25 „ oder ein Stein ist gl. — albo kamień jest rów.	.	34	16	3½	.	34	18	1
30 Pfund sind gleich — funtów są równe	.	41	13	3½	.	41	15	2
40 „ „ „ „ „ „	.	55	7	3½	.	55	10	0
50 „ „ „ „ „ „	.	69	1	3	.	69	4	1¾
100 Pf. o. ein Ztr. ist gleich — funt. albo cent. jest rów.	1	38	3	2¾	1	38	8	3¾
2 Zentner sind gleich — Centnary są równe	2	76	7	1½	2	76	17	3½
3 „ „ „ „ „ „	4	14	11	0	4	14	26	3
4 „ „ „ „ „ „	5	52	14	3	5	53	3	2¾
5 „ „ „ „ „ „	6	90	18	1½	6	91	12	2½

B. Reduction
B. Redukcya

Krakauer
1 Loth ist gleich — łut jest
2 „ „ „ — „ „
3 „ „ „ — „ „
4 „ „ „ — „ „
5 „ „ „ — „ „
6 „ „ „ — „ „
7 „ „ „ — „ „
8 „ „ „ — „ „
9 „ „ „ — „ „
10 „ „ „ — „ „
16 „ „ „ — „ „
20 „ „ „ — „ „
30 „ „ „ — „ „
32 „ o. ein Pf. ist gleich —
2 Pfund sind gleich —
3 „ „ „ —
4 „ „ „ —
5 „ „ „ —
6 „ „ „ —
7 „ „ „ —
8 „ „ „ —
9 „ „ „ —
10 „ „ „ —
20 „ „ „ —
25 Pf. o. ein Stein ist gleich —
30 Pfund sind gleich —
40 „ „ „ —
50 „ „ „ —
100 Pf. o. ein Ztr. ist gleich —
2 Zentner sind gleich —
3 „ „ „ —
4 „ „ „ —
5 „ „ „ —
10 „ „ „ —

W a g a.

V. Tabela redukcyjna miary ciężaru czyli wagi.

Funt dzieli się na 32 łuty, każden łut na 4 ćwierci.

25 funtów czynią kamień, 100 funtów czynią centnar.

1 Wiédeński funt zawiéra 1,38115 Krakowskiego funta.

1 Wiédeński funt zawiéra 1,38279 Galicyjskiego funta.

Krakowski funt równy jest 0,72403 Wiédeńskiego funta.

Galicyjski funt równy jest 0,72318 Wiédeńskiego funta.

des Krakauer und galizischen Gewichtes in Wiener Gewicht
Krakowskiej i Galicyjskiej wagi na Wiédeńską wagę

Krakowski	Wiener Wiédeński: Zentner centnar	Pfund funt	Loth łut	Quentchen ćwierć łuta	Galizische — Galicyjski	Wiener Wiédeński: Zentner centnar	Pfund funt	Loth łut	Quentchen ćwierć łuta
równy	.	.	.	3	1 Loth ist gleich — łut jest równy . . .	.	.	.	3
"	.	.	1	1¾	2 " " " " " " . . .	.	.	1	1¾
"	.	.	2	¾	3 " " " " " " . . .	.	.	2	¾
"	.	.	2	3½	4 " " " " " " . . .	.	.	2	3½
"	.	.	3	2½	5 " " " " " " . . .	.	.	3	2½
"	.	.	4	1½	6 " " " " " " . . .	.	.	4	1½
"	.	.	5	¼	7 " " " " " " . . .	.	.	5	¼
"	.	.	5	3	8 " " " " " " . . .	.	.	5	3
"	.	.	6	2	9 " " " " " " . . .	.	.	6	2
"	.	.	7	1	10 " " " " " " . . .	.	.	7	1
"	.	.	11	2¼	16 " " " " " " . . .	.	.	11	2¼
"	.	.	14	2	20 " " " " " " . . .	.	.	14	1¾
"	.	.	21	3	30 " " " " " " . . .	.	.	21	2¾
albo funt jest równy . .	.	.	23	¾	32 " oder ein Pf. ist gleich — albo funt jest równy	.	.	23	¼
funty są równe . . .	.	1	14	1¼	2 Pfund sind gleich — funty są równe . .	.	1	14	1
"	.	2	5	2	3 " " " " " " . .	.	2	5	1¾
"	.	2	28	2¾	4 " " " " " " . .	.	2	28	2¼
"	.	3	19	3¼	5 " " " " " " . .	.	3	19	2¾
"	.	4	11	0	6 " " " " " " . .	.	4	10	3½
"	.	5	2	¾	7 " " " " " " . .	.	5	2	0
"	.	5	25	1½	8 " " " " " " . .	.	5	25	½
"	.	6	16	2	9 " " " " " " . .	.	6	16	1
"	.	7	7	2¾	10 " " " " " " . .	.	7	7	1¾
"	.	14	15	1½	20 " " " " " " . .	.	14	14	3¼
albo kamień j. równy . .	.	18	3	1	25 " oder ein Stein ist gleich — albo kamień j. równy	.	18	2	2
funtów są równe . .	.	21	23	¼	30 Pfund sind gleich — funtów są równe . .	.	21	22	1
" " " . .	.	28	30	3	40 " " " " " " . .	.	28	29	2½
" " " . .	.	36	6	1¾	50 " " " " " " . .	.	36	5	¼
funt. albo cent. jest równy .	.	72	12	3¼	100 Pfund o. ein Ztr. ist gleich — funt. albo cent. j. równy	.	72	10	¾
Centnary są równe . .	1	44	25	3	2 Zentner sind gleich — Centnary są równe .	1	44	20	1¼
" " " . .	2	17	6	2¾	3 " " " " " " .	2	16	30	2
" " " . .	2	89	19	2¼	4 " " " " " " .	2	89	8	2¾
" " " . .	3	62	0	2	5 " " " " " " .	3	61	18	3½
" " " . .	7	24	1	0	10 " " " " " " .	7	23	5	3

Beilage 2 zu Nr. 5.

Verordnung des k. k. Ministeriums des Innern vom 15. März 1855, Nr. $\frac{28591}{597}$.

Uiber die vorgekommene Anfrage, ob die in den Schank- und Gasthäusern den Gästen vorgestellten Trinkgeschirre cimentirt sein müssen, findet das Ministerium des Innern zu bestimmen, daß eine solche Cimentirung nicht erforderlich sei.

Die Wirthe sind jedoch verpflichtet, die Getränke, welche nach dem Maße verlangt werden, nicht nur aus cimentirten Gefäßen zuzumessen, sondern auch in maßhältigen das ist in solchen Trinkgeschirren, welche zur vollen Aufnahme des Flüssigkeitsmaßes, wofür sie gebraucht werden, den hinreichenden Raum haben, ihren Gästen vorzustellen.

Die dazu berufenen Behörden haben durch öftere und unvermuthete Revisionen diese Verpflichtung der Wirthe zu überwachen und gegen die Uibertreter das entsprechende Amt zu handeln.

Die nicht gehörig cimentirten zum Zumessen bestimmten Gefäße, so wie die nicht maßhältigen Trinkgeschirre sind jedenfalls für verfallen zu erklären.

Hiernach sind die Unterbehörden und die überwachenden Organe gehörig anzuweisen.

6.

Verordnung der Landes-Regierung vom 5. März 1856,

giltig für den ganzen Umfang des Krakauer Verwaltungsgebietes,

betreffend die Anordnung des Gewichtsansatzes auf den zum Verschleiße gebrachten Chocolade-Packeten.

Die Wahrnehmung, daß im Krakauer Verwaltungsgebiete bei dem gewichtweisen Verschleiße der Chocolade in Packeten nach ganzen, halben oder Viertel-Pfunden ein von dem Wiener Pfunde verschiedenes und zwar geringeres Pfundgewicht in Anwendung sei, bestimmt die k. k. Landes-Regierung, im Grunde der ihr ertheilten Ermächtigung des hohen Handelsministeriums vom 31. October 1855 Z. 24526 die Anordnung zu erlassen, daß es zwar unbenommen bleiben soll, Chocolade in Packeten von beliebigem Gewichte zum Verkaufe zu bringen, daß jedoch das wirkliche Gewicht der in einem solchen Packete enthaltenen Chocolade ohne Einrechnung der Emballage nach dem allgemein gesetzlichen Gewichte, somit hierlandes, wo mit 1. August 1856 das Wiener Gewicht zur ausschließlichen Geltung kommt, nach Wiener Pfunden und Lothen auf dem Umschlage des Packetes in deutlicher und bleibender Weise ersichtlich zu machen ist.

Załączenie 2 do Nru 5.

Rozporządzenie C. K. Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 15 Marca 1855, Nr. $\frac{28591}{597}$.

Na uczynione zapytanie, czyli naczynia do napojów służące, gościom w szynkach i oberżach podawane, winny być stęplowane lub nie, oświadcza Ministeryum Spraw Wewnętrznych, iż stęplowanie to nie jest potrzebném.

Gospodarze są jednak obowiązani, napoje, które według miary są zażądane, nie tylko naléwać z naczyń ostęplowanych, ale nadto podawać je gościom w naczyniach trzymających miarę, to jest w takich, które są dostateczne objąć tę miarę, którą przedstawiają.

Władze do tego powołane winne są przez częste i niespodziewane rewizye czuwać nad wykonaniem tych przepisów ze strony gospodarzy, i z przestępującemi je stósownie do prawa postąpić.

Naczynia przeznaczone do nalewania, któreby nie były należycie stęplowane, tudzież naczynia do podawania napojów, któreby nie trzymały miary, mają być w każdym razie skonfiskowane.

O powyższem winny być władze podporządkowane i władze do nadzoru przeznaczone należycie poinformowane.

6.

Rozporządzenie Rządu Krajowego z dnia 5 Marca 1856.

obowiązujące dla całego Okręgu administracyjnego Krakowskiego,

względem oznaczenia ilości wagi na pakietach czokolady. do sprzedaży przeznaczonych.

Spostrzeżenie, iż w Okręgu administracyjnym Krakowskim przy sprzedaży czokolady na wagę w pakietach, cały funt, pół lub ćwierć funta zawiérać mających, używany bywa inny i to mniejszy funt od Wiédeńskiego, powoduje C. K. Rząd Krajowy do wydania rozporządzenia na mocy Reskryptu Wysokiego C. K. Ministerstwa Handlu z dnia 31 Października 1855 r. L. 24526, iż jakkolwiek dozwoloném jest sprzedawać czokoladę w pakietach dowolnéj wagi, jednak musi być istotna waga czokolady, w takim pakiecie będącéj, nie rachując opakowania, na pakiecie w wyraźny i niewymazalny sposób wymienioną, a to według wagi prawnéj czyli w Wiédeńskich funtach i łutach, gdyż waga Wiédeńska od dnia 1 Sierpnia 1856 w Kraju tutejszym za jedynie obowiązującą uznaną została.

Es ist hiedurch nicht verwehrt, das Gewicht auch nach anderen Maßeinheiten des In- und Auslandes anzugeben, jedoch hat dieses in solcher Weise zu geschehen, daß außer diesen anderen in- oder ausländischen Maßeinheiten auf der Emballage auch stets das gesetzliche Wiener Gewicht ersichtlich gemacht werde.

Die vorstehende Verpflichtung erstreckt sich auch auf jene in Verschleiß gebrachte Chocolade, die aus Ländern herrührt, wo ein von dem Wiener Gewichte verschiedenes Gewichtsmaß eingeführt ist.

Gegen Uibertretung obiger Anordnungen ist nach der kaiserlichen Verordnung vom 20. April 1854 (Reichs-Gesetzblatt XXXIII. Stück, Nr. 96 und Landes-Regierungsblatt für Galizien vom Jahre 1854, erste Abtheilung, XXV. Stück, Nr. 103, Seite 267) vorzugehen.

Diese Bestimmungen haben mit 1. August 1856 in Wirksamkeit zu treten.

Graf **Mercandin** m. p.

Niniejszém nie zabrania się umieszczenia na pakiecie ilości wagi według innéj jedności miarowéj krajowéj lub zagranicznéj, jednakże rzecz ta w ten sposób dopełnioną być musi, iż oprócz oznaczenia ciężaru na pakiecie w wadze innéj krajowéj lub zagranicznéj, zawsze jeszcze prawna Wiédeńska waga umieszczoną być winna.

Rozporządzenie to rozciąga się także i do téj czokolady, na sprzedaż przeznaczonéj, która sprowadzaną bywa z Krajów, gdzie inna niż Wiédeńska waga jest w użyciu.

Przeciw przestępującym rozporządzenie to, postąpionem być ma według Cesarskiego Rozporządzenia z d. 20 Kwietnia 1854 (Dziennik Praw Państwa, Zeszyt XXXIII, Nr. 96 i Dziennik Rządowy dla Galicyi z r. 1854, Oddział piérwszy, część XXV, Nr. 103, str. 267).

Rozporządzenie to zacznie mieć moc obowiązującą od 1 Sierpnia 1856 r.

Hrabia **Mercandin** m. p.

